

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 217.

V Ljubljani, v petek 22. septembra 1893.

Letnik XXI.

Mažari in imenovanje zagrebskega nadškofa.

Iz Zagreba. 18. septembra.

Ceravno se Mažarov najmanj tiče imenovanje novega nadškofa zagrebskega, vendar ravno oni največ razpravljajo o tem vprašanju po svojih časopisih. Da pri tem marsikaj neverjetnega spravijo na dan, more lahko vsak pojmiti, kdor vé, v kateri oblasti se nahaja mažarsko časopisje.

Tako se je bralo precej po smrti posvečenega škofa Pavlešića, da mislijo neki mažarski krogi zagovarjati kandidato župnika Činčeka iz Nuštara v Slavoniji. Omenjeni župnik je znan kot odločen privrženec sedanjega bana in njegovega zistema, ter nima drugih zaslug, nego da je izvoljen za poslanca v onem kotaru, kjer ima banov brat svoje posestvo, a gospod Činček je v istem mestu župnik. Tedaj vsled osebnega prijateljstva, ki obstoji med župnikom in rodovino grofov Khuen-Belassijev, naj bi bila odprta pot dotičnemu župniku do nadškofijske stolice.

Ali na tega najnovejšega kandidata ni v Zagrebu nobeden še mislil. Kdor je to novico skoval, ta je prav slabo poučen o naših odnošajih. Ravno taka je tudi z župnikom Kuzmičem iz Dolnjega Miholjca v Slavoniji. O tem kandidatu je pred nedavnim poročal tudi zagrebski „Obzor“, sevéda z rezervno.

Zdaj pa se je lotil tega kandidata na vse moč načine priporočati neki „Mažar iz Zagreba“. Zanj ne najde dovolj hvale, kajti njemu je Kuzmič čist značaj (sme-li biti tudi nečist, samo ako je Mažar?), in tako izvršten govornik, da od daleč svet prihaja k njegovim propovedim, a njegovi župljani ga posebno ljubijo, če tudi je Mažar po rodu.

To poslednje je sevéda za mažarskega šornalista merodajno, vse ostalo mimogredno, zato je pri vsakem kandidatu gleda le na mažarsko poreklo. Ker je Kuzmič pozvan v Zagreb, mislijo nekateri, da je ta poziv v zvezi s kandidato, kar pa ni niti najmanj resnično. Župnika Kuzmiča je poklicala merodajna oblast v Zagreb zaradi neke tožbe, katero je proti njemu objavil kotarski predstojnik v Dolnjem Miholjcu, in zaradi katere se ima pred svojo oblastjo zagovarjati.

Resnejši kandidat je pa vojaški apostolski vikar dr. Koloman Belopotocky, o katerem se zopet trdi, da bi le vendar mogel imenovan biti za zagrebskega nadškofa. To je pa sevéda le želja tistih, ki nočejo po nobeni ceni dopustiti, da zasede nadškofovsko stolico Hrvat, zato se v Zagrebu tudi v to kandidato ne veruje, pač pa so prepričani celo v vladnih krogih, da bode najkasneje do Božiča to vprašanje rešeno in da dobijo Hrvati do tega časa gotovo svojega škofa.

Kanonik dr. Vučetić, ki je bil prvi opredeljen in že imenovan za nadškofa, ali ne potrjen, postane prošt zagrebskega kapitlja in prior vranski.

Dočim se na omenjeni način nepozvani mažarski dopisniki bavijo z imenovanjem zagrebskega nadškofa, razpravlja se to vprašanje prav resnobno po dekanijških konferencah zagrebske nadškofije. Na vsaki do zdaj obdržani dekanijški skupščini se je jednoglasno sklenilo, na merodajnem mestu prositi, da se to vprašanje čim prej reši.

Tudi se je razpravljalo, ne bi li bilo umestno, da se izbere od vsega duhovenstva zagrebske nad-

škofije deputacija ter pošlje pred samega kralja v tej zadevi. Zares je že skrajni čas, da dobi nadškofija svojega pastirja, kajti že tretjega generalvikarja je moral zagrebski kapitelj izbrati, in sicer je zdaj izvoljen jednoglasno naslovni škof in opat Pavel Gugler.

Pa zakaj se vse to dogaja? Ker hočejo Mažari svojega privrženca imeti na nadškofovski stolici v Zagrebu. Oni ne mislijo pri tem imenovanju na koristi cerkve, nego le na svojo mažarsko nadmoč. Ali se pri vsem tem silno varajo, če tudi morda vspejo, kar pa ni verjetno, da pride za nadškofa kak Oger. Kaj ne poznajo zgodovine, da so bili večkrat že ravno Ogrji kot škofje največji branitelji pravic hrvatskega naroda? Kaj ni bil kardinal Haulik, — da ne navajam drugih, — velik dobrotnik naroda hrvatskega? Kaj se ni ravno pod njegovim predstvom v hrvatskem saboru leta 1847 sklenilo, da se ima hrvatski jezik uvesti kot službeni v vse urade in šole?

In to je bilo tedaj, ko so Mažari z vso silo pritiskali na Hrvate, da podpró mažarski jezik, ter je zaradi tega tudi že kri tekla.

Če tudi se dogodi, da bode izvoljen za nadškofa Oger, če pride v Zagreb, mora se sprijateljiti s hrvatskim, ker drugače tukaj nima obstanka, ali pa se mora popolnoma zapreti od sveta, kar je doživel nekaj časa tudi pokojni kardinal Mihajlović.

Tedaj nakana mažarskih mogotcev, po nadškofu zagrebskem širiti takozvano mažarsko državno idejo, ni izvedljiva, ter je res njihov trud v tem oziru zastonj. Je-li pa more na ta način biti modro ravnanje mažarskih državnikov, da tako dolgo prečijo imenovanje zagrebskega nadškofa? Po mnenju vseh dobrih in vernih Hrvatov gotovo ne.

Zagrebska nadškofija potrebuje v prvi vrsti pravega apostolskega nadpastirja. Še za živega nadškofa Mihajlovića se je mnogo tega zanemariło, kar ne bi smelo biti, a zdaj je nadškofija že dve leti izpraznjena. Skrajni čas je že tedaj, da dobi zopet svojega poglavarja, ki bi bil prešinjen skozi in skozi s pravim krščanskim duhom.

Nova doba mora v duhovnem oziru nastopiti tudi na Hrvatskem, kakor se je to že deloma zgodilo v sosednih deželah, kajti le v verskem oziru prerojen hrvatski narod se bode mogel vzdržati v hudih borbah, ki ga še čakajo.

S tega stališča se nam zdí imenovanje zagrebskega nadškofa važnejše, nego z onega prvega. V verskih zadevah odločen nadpastir more hrvatskemu narodu neizmerno mnogo koristiti; da, otegi ga propasti. Zatorej se je bil razveselil vsak pravi hrvatski rodoljub, ko se je s početka pisalo, da pride za nadškofa v Zagreb sarajevski nadškof dr. Stadler, ki bi bil Hrvatom gotovo v vsakem oziru, posebno pa še v verskem, odločen podpornik.

Morda so se Mažari, pa tudi hrvatski odločujoči krogi, ravno zaradi verske odločnosti Stadlerjeve protivili imenovanju njegovemu? Ali nadejamo se, da se bode našel še kak drugi Stadler za zagrebsko nadškofijsko stolico, če še ne pride sarajevski nánjo, kar je še vedno mogoče.

Naj ugibajo Mažari kakorkoli, cerkve ne bodo premagali, ter je tudi ne pridobili za svoje nakane. Morda ima tudi ta skušnja za Hrvate dobre posledice?

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. septembra.

Spremembe v ministerstvu. Dunajski dopisnik petersburškega lista „Czas“ je izvedel iz parlamentarnih krogov poljskih, da kmalu odstopi minister pl. Zaleski in na njegovo mesto pride načelnik poljskega kluba vitez Jaworski. Načelnistvo poljskega kluba prevzame potem vitez Madeyski. Grof Badeni prevzame pa ministerstvo notranjih stvari in s časom postane tudi ministerski predsednik. Proti imenovanju Badenija ministrom imajo sedaj le še te pomisleke, ker ni lahko dobiti sposobnega mu naslednika za namestništvo v Galiciji. Misli se pa bajé še na grofa Goluchowskega, ki je poslanik v Bukareštu. Dopisnik misli, da se spremembe v ministerstvu izvrše še predno se snide državni zbor. Nam se pač dozdeva, da so vse le prazne kombinacije.

Prestavljanje 28. pešpolka iz Prage v Linc. Vladni listi zatrjujejo, da prestavljanje 28. pešpolka iz Prage v Linc ni v nobeni zvezi z najnovejšimi dogodki v Pragi. Že v začetku letošnjega leta je bilo sklenjeno, da se prestavi ta polk in je pomladi to že bilo objavljeno. Jeden batalijon tega polka je pa ostal še tako v Pragi. Zaradi poslednjih dogodkov pač še ni bilo najmanjšega povoda, polk prestavljati, ker je vedno zvesto opravljal dolžnost svojo.

Izjemno stanje v Pragi. V Pragi je te dni več oseb bilo zatoženih zaradi razžaljenja straže za izjemnega stanja. Trije so obsojeni na 8 do 10 dni v poostren zapor. V razsodbi se navaja kot oteževalno, ker so stražo razžalili mej izjemnim stanjem, kadar bi to utegnilo povzročiti veliko nevarnost. Oblastva postopajo z vso strogostjo v Pragi.

Cesarjev nagovor na ogerske žide. Židovski listi niso nič prav zadovoljni z odgovorom, katerega je dal cesar na nagovor vodje židovske deputacije v Kiseku. Vlada je na prošnjo židovske deputacije, da jej vladar ne odtegne zaupanja, odgovoril, da se nadeja, da ogerski židje ne bodo dali nobenega povoda, da bi jim odtezal zaupanje. V teh besedah je neki rahel migljaj na žide, da naj gledajo, da zaupanja ne izgube. Ta odgovor pa daje nekako razumeti, kakor bi vladar ne bil popolnoma zadovoljen z ogerskimi židi. Časopisi sedaj ugibljejo, kaj je pač dalo povod takemu odgovoru. V verskem življenju ogerskih židov se ni ničesa pripetilo, kar bi utegnilo dajati povod nezaupanju. Čudno je, da se židje ne vprašujejo, in ni morda v političnem in gospodarskem življenju iskati povoda tej nezaupnosti. Židovski listi najbrž nočejo pretresavati tega zategadel, ker v teh ozirih ni židovska vest popolnoma čista.

Cenzura za nemažarske liste. Kaki svobodoljubi so Mažari, pokazali so v neograškem komitatskem zboru. Stavil se je predlog, da se za rumunske in slovaške liste vpelje preventivna cenzura. Nekateri govorniki so temu ugovarjali, češ, da se je bati, da zaradi tega pride Ogorsko v slabo ime pred svetom. Vsi ti ugovori pa niso pomagali. S 43 proti 27 glasom se je sklenilo, poslati prošnjo zbornici poslancev, da se za rumunske in slovaške liste vpelje preventivna cenzura.

Tretje ogersko vseučilišče. Požunci se poganjajo, da se v Požunu osnuje tretje ogersko vseučilišče povodom tisočletnice ogerske države. V

te stvari so poslali spomenico na zbornico poslancev, v kateri navajajo natančno vse, zakaj je Požun primeren kraj za tretje vseučilišče. Med drugim se navaja, da bi tretje vseučilišče tudi bilo dobro sredstvo proti panslavizmu na severnem Ogerskem.

Rusija in Francija. „Indépendance Belge“ je priobčil iz Pariza dopis, ki jako trezno sodi o razmerah med Rusijo in Francijo. Ta list opozarja na to, da Rusija išče pri tem le svojih finančnih koristij. Kakor hitro se je napovedal prihod ruskih ladij v Toulon, takoj je temu sledilo konverzacija nekega ruskega posojila. Konec vsem bode pa zopet novo rusko posojilo. Rusi se torej kažejo prijazne Francozom le zaradi tega, da lažje v Franciji z ugodnejšimi pogoji dobé kako posojilo. Nekoliko resnice je pač v tem, kar piše ta list. Dokler je bil Rusiji odprt nemški denarni trg, je bila gluha za vsa francoska laskanja. Ko so pa v Berlinu se začeli braniti ruskih vrednostnih papirjev in je bila enkrat se začela velika agitacija proti njim, se je pa Rusija začela približavati Franciji. Vidi se torej, da ima pri ruski vnani politiki važno besedo finančni minister.

Prostozidarji v francoski zbornici. V novi francoski zbornici je 144 prostozidarjev. V prejšnji jih je bilo 176. Da je toliko manj prostozidarjev, to prihaja od tod, ker socijalističnih poslancev ni nobeden v loži. Na novo zbornico bodo torej prostozidarji imeli nekoliko manj vpliva nego so jo na prejšnjo.

Cesar Viljem in knez Bismarck. Knez Bismarck je hudo zbolel. Cesar Viljem mu je iz Kiseka brzojavno izrekel svoje sočutje in mu ponudil kateri kraljevih gradov za bivanje, ker je podnebje v Kissingenu močno nezdravo. Knez Bismarck se je cesarju zahvalil v dolgem telegramu. Ponudbo je pa odklonil, ker mu je zdravnik odsvetoval preminjati bivališče, katerega podnebju je že vajen. Časopisi mislijo, da bode telegram, ki ga je poslal cesar Bismarcku začetek sprave med cesarjem in bivšim kancelarjem.

Brazilijska. O položaju v Braziliji prihajajo najrazličnejša poročila. Po nekem poročilu je v Rio de Janeiro veliko pomanjkanje, kar seveda ni gotovo, ker mesto ima vendar zveze po kopnem. Zatorej ni verjetno, da bi je mogli vstaši izstradati. Tudi se nič gotovega ne vé, koliko utrd je potegnili z vstajniki. Marsikaj pa kaže, da imajo brzojav vstaši v rokah. Če je to resnica, je pač verjetno da odnošaji za vlado ne stojé najbolje. V kratkem je pač pričakovati, da se odloči. Nekateri že hočejo vedeti, da se v Braziliji zopet obnovi cesarstvo, ko se je pokazalo, da republika ne more vzdrževati reda, kar se pa nam ne zdi verjetno, če tudi bi morda bilo želeti. Ne vé se pa, če bi cesar mogel napraviti stalen red.

Socijalne stvari.

Statistika štrajkov v Avstriji.

Dobro so primerjali sloveči možje katoliškega življenja, Ketteler in Maning, štrajke (ustavljenje dela) z bitvami. Statistika bitev je povsem najzanimljivejša stroka te mlade véde. Zdaj je nastala tudi statistika delavskih štrajkov. Za čitatelje bode zanimivo zvedeti, kako so štrajki v zadnjih dveh letih uspeli. Ministerstvo je sestavilo zanesljiv obraz štrajkov v zadnjih dveh letih, in iz tega izvestja navajamo tudi nastopne podatke.

Štrajk se nazivlje ustavljenje dela v jedni stroki, v jednom ali več zavodih.

Leta 1891 so se vršili vkupe 104 štrajki, in sicer na Spodnjem Avstrijskem 35, na Češkem 27 in na Moravskem 24. Po drugih deželah bilo jih je menj, ali jih pa v obče ni bilo v tem letu, kakor na pr. v Solnogradu, Sleziji in Dalmaciji.

Štrajki zadevali so vkupe 1916 podjetij! Delavcev se jih je udeležilo vkupe 14.025 oseb, nasprotno bilo je poslujočih oseb v zavodih vsled štrajkov prizadetih 40.486. Seveda popolnem zanesljive niso te številke.

Primerjamo li vzroke, ki so povzročili te štrajke, uvidimo ta-le zanimiv obrazek: radi višje mezde bilo je 26 štrajkov; radi zabranitve znižane mezde 16; radi zvišanja mezde in manjše delavne dobe 28 radi manjše delavne dobe in drugih vzrokov, toda brez zahtevanja zvišane mezde 7; radi odstranjenja nepriljubljenih nadzornikov 7; radi 1. majnika 4; radi družih vzrokov 16.

Tedaj je skupna posledica: znižanje delavne dobe in zvišanje mezde. Najjalovejši je pa štrajk

radi prvega maja, ko imajo drugi jako tehtne razloge.

Še važnejše je število dnij poslujočih v delu. Okroglo število štrajkujočih delavcev l. 1891 je 14.000 in štrajkovnih dnij 247.000. Vkupe spade na posameznika 17 dnij brez dela.

Kak je vseh štrajkovnega boja?

Vsem zahtevam se je popolnem ugodilo v 19 slučajih, deloma se je ugodilo zahtevam v 29 slučajih, vse odbilo v 54!

Vspreh je povsem malo zadovoljiv in se ne strinja z velikimi izgubami.

Leta 1892:

Vsleh izvestij obrtnih nadzornikov bilo je v minolem letu 85 štrajkov, kateri so bili glede na udeležbo in dolgotrajnost slabši nego l. 1891. Glavne bitke bile so se zopet okoli Dunaja in na Spodnjem Avstrijskem (28), na Češkem (25) in na Moravskem (24). Z Gor. Avstrijskega, Solnograškega in Kranjskega, Tirol in Predalskega niso došla nobena poročila o štrajkih. Vkupe se je udeležilo štrajkov 75.000 oseb, udeležba je bila skoro polovična proti l. 1891. Štrajki vršili so se večinoma po posamičnih zavodih.

Obrazec avstrijskih štrajkov je pa nastopni:

	l. 1891.	l. 1892.
Spodnje Avstrijska	35	28
Gor. Avstrijska	3	—
Štirsko	2	5
Koroška	2	—
Kranjska	1	—
Tirol in Predalska	4	—
Češka	27	25
Morava	24	24
Slezka	—	2
Galicijska	3	1
Bukovina	1	—
Vkupe	104	84

Glede na število in obsežnost štrajkov, so se slednji zmanjšali. Zanimivo bilo bi sestaviti statistiko — poučnih nemirov in izgrediv v poslednjih dveh letih.

Razgled po slovanskem svetu.

Iz Prage.

Med prireditelji slavnosti kraljevskega reskripta se nahaja tudi ime Evstahija Neuberta iz Holešovic. Gospod je načelnik mladočeskega „občanskega kluba“, ki se ondi nahaja. Temu se seveda nihče ne sme čuditi, da kot Mladočeh hoče spomin na oni važni reskript osloviti, a k naslednjemu se mora kar strmeti: isti gospod se nahaja med onimi dvaindvajsetimi mladočeskimi člani kluba holešovickega, ki so svoje otroke vpisali v schulvereinsko šolo! Oj doslednost! kje si! Dijogen, vzemi svetilnico v roke in išči jo — pri Mladočehih! — Jako zanimivo je, kako so se obnašali naši radikalei pri zboru „Občanskega kluba“ v Plznu. Shod je bil prepovedan, in za to se je vršil „zaupni shod“, v katerem sta govorila naš mestni svetovalec dr. Cernohorský in Ig. Hořica. Po noči se je napovedala vojska — ne Nemcem, tudi Staročehom ne — ampak — oknom, nedolžnim oknom, pri kateri priložnosti je policija prejela dr. Cernohorskega in člana upravnistva „Plzenskeho Obzoru“ dr. Dyka, kojega so prijeli ravno, ko je razbijal z dežnikom okno v kazini. Se vidi iz tega njih ljubezen do socijalistov, vsaj skrbijo delavcem za delo. — V Mostu so eksplodirali nevarni plini, ter ubili v premogovniku tri delavce in ranili štiri. — Ko sta se peljala poslanca Eim in Starčević iz Nemškega Broda na Dunaj, sta stopila v kupej, v katerem je sedel Staročeh Bráf. G. Eim ga je objel in celo poljubil, kar je pričujočo gardo kar oparilo. Dr. Pacák se je ponudil, da spremi oba vsaj v Iglavo, da ne bodeta sama z nevarnim nasprotnikom. Eim zadovoljen s tem, ga povabi, a preden je mogel g. doktor v voz stopiti, je vlak odšel. Občinstvo je bilo iznenadeno, ter si ohladilo svojo jezo s tihim: „sláva Eimovi, sláva Starčevićovi“, h kojemu klicu je nekdo pristavil: „in Brafu tudi!“ — Kar se je moglo dosedaj poizvedeti, je stopilo v češke matične šole 70 otrok na novo, in mnoge druge so se morale razširiti vsled precejšnjega pritiska. Natanko se bode razmerje spoznalo po končanem vpisovanju. Brošurica šolske matice se je tedaj obnesla. Prodalo se je do 15.000 iztisov. — Cesar je odlikoval vodjo konservatorija Antona Bennewitza z viteškim križem Franca Jožefa. — Mesto Kralupe je imenovalo

častnim meščanom prošta pri sv. Vidu dr. Edv. Terscha. Isti je obljubil dati za ondotno novo cerkev 50.000 gl., preskrbeti orglje in zvonove. — Nekaterim ni všeč, da se pokopavajo mrlji v Pragi vsaki čas dneva. Radi bi videli, ako bi se vsi pogrebi vršili do 8. ure zjutraj — ko še spijo, in morda je to tudi pravi vzrok, da so mestni zbor interpelirali radi tega. Svojo interpelacijo so podpisali s sklicevanjem se na tujce, ki nočejo radi prepogostih pogrebov Prage obiskovati, češ nezdravo mesto je. Mestni zbor je pa željo kot nesprejetno zavrgel. Če pa hočejo dotični možje, da bi tuji v večjem številu dohajali, skrbijo naj, da ne bode v gostilnicah vse tako drago in gotovi kraji prav snažni, in dalje, da ne bodo prebivalci z raznimi demonstracijami vznemirjani. To je pravi vzrok, da se tuji bojé Prage. — Za posvečevanje praznikov se tukaj malo kdo meni. Prodajalnice so odprte, na stavbah se dela itd. To se godi zavoljo tega, ker se prodajalci in drugi bojé za dobiček. Te dni so imeli židje svoje praznike in glej! — vse prodajalnice so bile zaprte, in židom se ne godi slabo, se ne bojé, da jim bode dobiček ušel.

Slovstvo.

„Monatschrift für christliche Socialreform“, katero je ustanovil pokojni Karol pl. Vogelsang in jo sedaj nadaljuje prof. dr. Josip Scheicher v Sv. Hipolitu. Zaklada jo tamošnje tiskovno društvo (France Chamra) v Sv. Hipolitu, kamor naj se pošilja naročnina. Za pol leta velja 2 gl. V septemberskem zvezku začenja dr. Scheicher serijo člankov z naslovom: „Sociale Nothhelfer“. V teh člankih razpravlja to, kar storé kapitalisti za delavce, in dokazuje, da se s takoiimenovano delavsko podporo, katero so izumili kapitalisti, ne reši socijalno vprašanje in ne naredi konec socijalni bédi. V drugem članku je natisnjeno pismo Leona XIII. dr. Decurcius in dostojno ocenjeno. Decurcius je socijolog krščansko-socijalne šole. On je resen mož in priporoča, da se socijalno vprašanje reši po mejnarodnem potu. Papež ga pohvali v svojem pismu. V daljšem članku se ocenjuje obrtna enkéta. V članku „Die sociale Section der Leo-Gesellschaft“ razpravlja dr. Scheimpflug o oderuštvi, novodobnem denarstvu in denarnem prometu. M. V., ki je bil sam na shodu socijalnih demokratov v Curihu, poroča, kaj je tam videl in slišal. Pravi, da so socijalisti od shoda izbacili anarhiste. Pisatelj hvali, kar je hvale vrednega, in graja, kar je graje vrednega. Veseli ga, da so socijalisti za napredek, za kar liberalci že dolgo niso. Zvezek se končuje s spisom: „Wortlehre des heiligen Thomas von Aquin“ in pa oceno Rösslerjeve knjige: „Die Frauenfrage vom Standpunkte der Natur“.

Aureli Urbánski — Miatiez, rok 1863. V Levovom je izšlo v poljski tiskarni drugo popravljeno izdanje tega lepega pesniškega dela. Trideset večjih pesmij je v njem, katerih vsaka opeva kak junaški čin, ali kako trpljenje z dobe poljske vstaje. Prizori so jasno slikani; sem pa tija jih preveva nedosegljiv humor, vzlasti se v tem obziru odlikuje „Cioci dziuni“. Krasné so tudi: „Pan komisarz wojenny“, „Judyta“, „Hetmánskie wnucze“.

Žinoča biblioteka (knjižnica za ženske). S tem naslovom prične začetkom oktobra izhajati v Stryju nov list v malorusčini. Vrednica mu bo Natalija Kobrynjska.

Trtna uš in trtoreja. Navod, kakor se je mogoče vkljub trtni uši s trtorejo uspešno baviti. — Po najnovejših skušnjah spisal Ivan Belé, učitelj na vinorejski šoli v Mariboru — Celje. Tiskal in založil Drag. Hribar. — Cena knjižici je mehko vezanemu izvodu 40 kr. po pošti 5 kr. več.

Cerkveni letopis.

Zlata maša v Špitališču.

Krasno se je praznovala zlata maša našega župnika preč. g. Fl. Prelesnika dne 17. t. m. Čuditi se je požrtvovalni ljubezni in udanosti, ki jo je pokazalo ob tej priliki naše ljudstvo do svojega dušnega pastirja. Postavili so nad šestdeset majev*), in sicer štiri velike in štiri nekoliko manjše.

Najlepše je bilo okrašeno seveda župnišče z maji, venci, zelenjem in zastavami. Nad vrati mej stenama iz smrečja napravljen je bil napis. Nič manj ozaljšana ni bila pot od cerkve po pokopališču

*) Menim, da pride „maj“ od debla „mā“ — rasti, Maja, boginja rasti.

do ceste, kjer je bil pri vходу na posvečeni kraj drug napis. Od tod je stalo na obeh straneh ceste več manjših majev z zelenjem do župnišča.

Slavnost se je pričela, ko so jeli zvoniti večernice ob treh popoldne. Ob enem s pritkavanjem so se prižigali premnogi kresovi po gorah in holmih, da je bilo vse svetlo po dolini. Vmes pa so neprenehoma pokali možnarji, da je letel odmev s hriba v hrib. Omenjam le dva kresova, namreč enega na Iverci v planini, koji se je videl na daleko in široko: po ljubljanskem polju, v Ljubljano, po celi Savinjski dolini, v Celje, proti Mariboru in daleč proti Gradcu. Kaj lepo je odmevalo pokanje možnarjev raz to višino in še lepše je bilo videti spuščanje raket proti zvezdnatemu nebu. Blizu tako daleč se je videl tudi kres, ki je gorel na Špilku. Tudi ta je bil viden po vsem polju, ki se razteza od dolenskih hribov do gorenjskih orjakov.

Drugi dan je bilo ob 10. uri slovesno opravilo. Gosp. zlatomašnika, osemdesetletnega starčka, je spremljala obila asistencija. Pri vratih ga je pričakovalo mnogo belo oblečenih deklic. Tri se mu poklonijo ter mu izročé mej prelepim govorom krasen šopek, na kar se gospod slavljeneč lepo zahvali. Nato pristopi še gospod župan, da mu izrazi svoja čutila v iskrenih besedah. Zvonovi zadoné. Sprevod se jame pomikati mej zelenimi maji v lepo okrašeno in za ta dan novo pobarvano cerkev. V prezbiteru pred velikim altarjem pa je bil pregrnjen nov krasen prt in od svoda vsako stran velike svetilnice visela sta dva nova svečnika. Tako praznično oblečena pač še nikdar ni bila naša cerkev.

Propovednik č. g. kanonik-dekan kamniški je slavil gospoda zlatomašnika, hvalil župljane na njih požrtvovalnosti in gorečnosti za hišo božjo, ter jim ob kratkem razložil sveti evangelij. Gospod zlatomašnik je pel kaj krepko in čital, dasi že osemdesetletnik, brez naočnikov. Tudi petje na koru je bilo jako dobro. Po maši se je sprevod podal v župnišče na obed. Po obedu so bile slovesne litanije.

Vreme je bilo, hvala Bogu, kaj lepo in prijetno. Le zvečer je prišel dež. Ne vem, ali je streljanje toliko pretreslo ozračje; kajti kakih šestnajst sto strelav ni malenkost. Vsekakor pa bo ta slovesnost še dolgo ostala v spominu špitalskim faranom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. septembra.

(Dekliško meščansko šolo pri uršulinkah) v Ljubljani — s slovenskim in nemškim učnim jezikom — je c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje dovolilo.

(Premesčenje.) Č. g. Jakob Marzidovšek, kapelan pri c. in kr. vojski v Gorici, pride v Trst v enako službo.

(Novi zvonovi.) Pri Sv. Juriju v Savinjski dolini so dobili nove zvonove ter so jih mil. knezoškof zadnjo nedeljo slovesno blagoslovili. Več o tem prihodnjič.

(Učiteljstvo.) Načelnik je postal gosp. Franc Brencé, učitelj na Hajdinji pri Sv. Vidu nižje Ptuja, g. Karol Maršič, podučitelj v Št. Pavlu pri Bolski, pri Sv. Lovrencu v Slov. Goricah, ter gosp. Jožef Svetlin, podučitelj v Kamnici, v Makolah. — Učitelj je postal g. Al. Krenner, podučitelj v Dolu, pri Sv. Tomažu nad Veliko Nedeljo, in g. Fr. Rebič, podučitelj v Stranicah pri Novi cerkvi; podučitelj pa g. Jakob Medved, začasni podučitelj na Ponikvi.

(Nagla smrt.) Od istrsko-kranjske meje: Te dni je šel proti večer 70letni Andrej Vrtelj iz Zabič duhovnije podkrajске po živino, katera se je pasla na senožitih. Po „Zdravi Mariji“ zagleda neki voznik na potu Vrtelja v nezavednosti ležati. Hiti v vas po domače ljudi; med potoma A. Vrtelj nekak čuden glas izpusti. Ko ga prinesejo domu, je bil za malo minut mrtev. — Tukajšnji ljudje imajo slabo navado, da v nevolji bližnjemu želijo „kaplja ti pala“, „naj te zadena mrtvoud“. Bog daj, da bi jih tudi slučajji kaj izmodrili!

(Kočevskega rujavega premoga) se je te dni že pripeljalo par vagonov v Ljubljano. Kvaliteta je srednja.

(Smrt zaradi lakote.) Pred tremi tedni je umrl v Filadelfiji od lakote 50letni Dalmatinec A. Bačetič. Ko je prišel nekega dne k mizi, da bi jedel, ni našel na stolu ne vilic ne noža. To ga je toliko razdražilo, da je sklenil nikdar več ne jesti.

In res je držal post 76 dni. Od 11. junija t. l. ni drugega užival, kakor vodo. Bačetič je bil močan mož; tehtal je 190 funtov, a ko je umrl, bilo ga je samo okostje (skelet). Prijatelji in zdravniki so ga skušali odvrti od nespametnega sklepa, a ves njih napor je bil zastoj. Dne 27. avgusta t. l., videč, da se mu bliža smrt, je poklical k sebi prijatelje ter naredil oporoko s svojo dedščino 700 dolarjev. Potem jim je rekel, naj mu prinesó močne mesene juhe. Prijatelji so mu jo koj prinesli, a Bačetič je že izdihnil.

(Udanostni telegram.) N. S. Leonu XIII. došel je udanostni telegram 300 francoskih duhovnikov romajočih v Issoudun.

(Okrožnica papeževa.) Sv. Oče papež izdali so okrožnico, v katerej priporočajo molitev sv. rožnega venca, kot mogočno sredstvo zoper novodobna zla.

(Povodom otvoritve ljubljansko-kočevske proge dolenskih železnic) bodo poslopja železničnih postaj in k tem spadajoče stavbe na celi črti primerno okrašene, za kar se vršé te dni vse potrebne priprave.

(Mažarsko.) V bolnišnici sv. Roka v Budimpešti je sedaj 160 žensk. Z nenravnim življenjem so si napravile ljubo zdravje. V svoji besnosti so se uprle primariju one bolnišnice, dr. Roni. Ko so ga silno preteple, so ga vrgle na tla ter mu glavo ovile s kopertami, da bi se zadušil. K sreči so prišli stražarji ter rešili nesrečnega primarija gotove smrti. Taka je morala v blaženi Mažariji. Nemoralnost se legitimuje, a ko besnice zgubé zdravje, jih redé v bolnišnicah na račun trpina-davkoplačevalca. No, ko bi ta to vedel in še marsikaj drugega, bi bil on najhujši socijalist in to ne brez razloga.

(Umrli) je v Rimu o. Bernardin iz reda Trinitarjev v glasu svetosti. Ljudstvo je hrepenelo po kakem spomeniku: raztrgalo blazino in štolo; razneslo jeduo stolico in malo da se spovednico. Pogreb bil je sličen zmagonosnemu sprevodu. V cerkvi je planilo verno ljudstvo na krsto in zahtevalo, da naj jo odprejo, kar pa se ni dovolilo. Na pokopališču je poljubljalo grob. Žalovanje je splošno, resnično in opravičeno, ker pokojni je bil odličen propovednik, zveden in moder spovednik, tolažnik in svetovalec, tlačnemu in osiromašenemu rimskemu ljudstvu.

(„K čistoči programa!“) Pod tem zaglavjem je prinesel „Obzor“ v svoji 213. številki uvodni članek, v katerem lepo govori, da treba za domovino delati, žrtvovati in ne le jej napivati. Dalje pravi, da je tudi za desnico, a ne za sedanje, nego za desnico na temelju starega programa pred l. 1879. Res je želeli, da bi se kmalu zvarila desnica s starim, čistim federalističkim programom, katerega je imela za časa Hohenwartovega kabineta. Želimo pa tudi, da bi se odločno potegovala za versko šolo, ker sedanja ne rodi pravega sadu.

(Pomnožitev petrolejskih svetilnic) je ukrenila mestna občina od dolenskega mostu pa do konca dovozne ceste k dol. kolodvoru in se dotične svetilnice ravnokar postavljaajo.

(Nedostatek in nasvèt.) Piše se nam: Pri železničnem mostu čez Gruberjev kanal (tik klavnice) je prehod čez železnični tir, a — brez pregraje ali kake „rampe“. Ker se pa poslužuje tega starega pešpota vedno mnogo odraslega občinstva, kakor tudi mladine, bilo bi na mestu, da se postavi na vsaki strani tira primerna pregraja, da se prepreči na ta način vsaka eventualna nezgoda.

(Trgovina s sadjem) bode tudi letos precejšnja, toda v primeri k prejšnjim letom se je znatno zmanjšala, ker tožijo sadjerejci o previsoki vožnini in pomanjkanju kupcev, ki bi lepo blago dobro plačali. Zaradi tega marsikateri gospodar sadje rajši doma speča ali porabi, nego bi je vozil v svojo škodo na trg.

(Brezbriznost ali ka-li?) Poroča se nam: Vožna cesta iz Kurjevasi v Hradeckega vas je od železničnega prehoda dalje — kaci 120 korakov na dolgo ob deževnem vremenu v takem stanju, da bi človeku črevlji v blatu obtičali, ko bi šel po njej; predno bi se pa do cela osušila, trebalo bi jej najmanj mesec — solčnih dni. Ali bi se nemoglo takej nemarnosti priti v okom z rednim posipanjem, ko se ne manjka nikjer potrebne materijala?

(Trgatev v Primerju.) Vendar je Bog obvaroval naše grozdje nesreče. Letos je posebno dobro obrodilo. Stari ljudje se ne spominjajo tako bogate trgatve, kakor je jesen. Na otokih so že odtrgali.

Grozdje vozijo na ladijah dan za dnevom v Reko. Najlepšega grozdja stane 1 kg. 7½ kr., slabšega pa 1 kg. 5 kr. Kdor ima doma pripravo za stiskanje itd., si lahko napravi prav po ceni dobrega vina. Na kontinentu bodo začeli trgati še-le dne 25. t. m. Prej ne smejo zaradi prepovedi občinske oblasti. Grozdje z otokov je lepo, a na kontinentu je še lepše, pa tudi bode bolj zrelo. Pred nekaj dnevi je odšlo nad 100 židov na Laško po grozdje. Kakor lani, tako bode tudi letos delalo laško vino konkurenco z našim.

(Nadškof Hryniewicki), o katerem smo že poročali, da ga je ruska vlada odstavila zaradi tega, ker je z vso močatostjo branil prava svete cerkve in se upiral vedno bolj zagrizenemu razkolstvu, je bil dne 16. t. m. slovesno vmeščen za prošta-župnika pri Materi Božji v Tuhovem. Nadškof-župnik! In blagi borilec za katoliško vero je z največjo hvalenostjo vsprejel ponudbo, ki mu jo je ponudil namestnik gališki, grof Badeni. Sedaj ima avstrijsko poddaništvo, sprejet je v tarnovsko škofijo in že pastiruje na svojem novem mestu. Katoličani v kraljestvu poljskem, na Litvi in mej Malorusi žalujejo za svojim dobrim vrhovnim pastirjem in dasi je vlada zatrla vse fotografije nadškofove, katere je mogla dobiti, vendar iz srca ne odtrga spomina na njega, ki je sedaj po svojih lastnih besedah z največjim veseljem nastopil župnikovo službo. — Dne 18. t. m. jo je prevzel. Stirje slavoloki so so postavili; vse mesto je bilo v zastavah. Sosednje plemstvo, duhovstvo in vsa društva so prišla pozdravit novega prevz. župnika. Nad deset tisoč ljudi z zastavami ga je z največjim veseljem pozdravljalo.

(Gostje, letina, nesreča.) Iz Tupalič dné 20. t. m.: Gospoda, ki se je v naši bližnji vasi Predvorom čez poletje na počitnicah mudila, vrnila se je na Dunaj. Vsa naša preddvorska fara pogreša živo gosp. doktorja Viktorja Urbančiča. Ves čas bivanja tukaj je radovoljno ubožne bolnike zdravil, in jih obiskoval. Vse je storil zastoj iz golega usmiljenja. Ni se čuditi tedaj, da je iz naše okolice od blizu in daleč prihajalo k temu zdravniku pomoči iskat. Marsikak dan jih je prišlo ali se pripeljalo do 30 bolnikov. Da v imenu ubožnih bolnikov govorim: Prezgoda je od nas odšel blagi gospod; Bog mu povrni in nam daj mnogo tako plemenitih zdravnikov. — Začetkom septembra smo imeli odličnega gosta na gradu Thurnu. Grof Štefan Erdödy, cesarjev komornik, je prišel z Ogerskega semkaj za nekoliko dni živat se sveži gorenjski zrak in ogledat si prelepo Gorenjsko stran. Rajna gospa grofova je bila iz znane rodovine Urbančičeve na Thurnu doma. — Letina je zelo dobra pri nas. Sadja je toliko, da ga ljudje kmalu toliko ne pomnijo. Prišli so k nam kupei iz Smlednika in iz Šent-Vida nad Ljubljano; kupovali češplje po 70 kr. tudi 85 kr. stari mernik; hruške po 40 kr. mernik. Mnogo sadja se bode pa doma porabilo za mošt in slivovko. — V nedeljo dné 17. t. m. smo imeli v Tupaličah sejm (žegnanje). Veselje ob tej priliki ni moglo nekaljeno ostati. Dasi so bili pri streljanju s topiči sami odrasli in oprezni fantje, vendar je dva fanta prav po nesreči užgan smodnik precej osmodil.

(Budapest-Gleichenberg.) Ogerski trgovski minister je zaukazal, da morajo imeti vsi brzovlaki in osebni vlaki na progi Budapest-Raab-Fehring posebne vozove za bolne na pljučih z napisom „Budapest Gleichenberg“. To bo dobro i za potujoče bolnike i za njihove zdrave sopotnike.

(Petdesetletnico — „pikl havbe“) bodo letos proslavljali na Pruskem. Dne 25. oktobra leta 1848 objavil je Viljem IV. armadno povelje, da ima vojska nositi povsem pikl havbe, koje so se caru Nikolaju jako omilile povodom poseta v Berlinu. Tedaj je dal kralj samo za poskušnjo pred carjem gardnemu polku pikl havbe, koje so nanj učinile dober vtis. V spomin tega omiljenja nosi pruska armada pikl havbe. — Brezdvojbeno bodo Celje, Maribor, Celovec, Liberec, Jablonec in Jiglava in druga nemška mesta ta jubilej proslavila dostojno.

Društva.

(Katol. bralno in gospodarsko društvo v Rogatcu) ima svoje letno zborovanje v nedeljo dne 24. septembra t. l., ob tretji uri popoldne v bralni sobi. Na dnevnem redu je: 1. Volitev tajnika in blagajnika; 2. prosti nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo) v Sevnici ima v nedeljo dne 24. septembra ob 4. uri popoldne občni zbor v gostilni g. A. Fabianija.

Telegrami.

Dunaj, 21. septembra. „Wiener Zeitung“ poroča: Cesar je podelil župniku Sajovic-u v Slavini zlati zaslužni križ za zasluge s krono.

Dunaj, 22. septembra. Avstrijski cesar, vojvoda Connaught in nadvojvoda Franc Salvator so se pripeljali semkaj sinoči ob polu najstih. Cesar je ostal v Schönbrunn, vojvoda Connaught in nadvojvoda Franc Salvator sta se odpeljala v cesarski dvorec. Connaught je jutraj odpotoval v London. Na željo vojvode, ki se je že včeraj poslovil od cesarja na kolodvoru, je izostalo vsako oficijelno poslavljanje.

Kisek, 21. septembra. Kralj saksonski in nemški cesar sta odpotovala v Mohacs, da se udeležita lova v Bellye-u. Cesar avstrijski, vojvoda Connaught in nadvojvoda Franc Salvator odpotovali so na Dunaj, ko so se poprej poslovili od ogerskih ministrov in generalov.

Kisek, 22. septembra. Včerajšnji zadnji manever se je jako sijajno izvršil. Cesar je najtopleje zahvalil nadvojvodo Albrehta za spretno vodstvo manevrov, izrekel najvišje priznanje načelniku generalnega štaba, baronu Becku, vojnim poveljnikom in generalom, četam vseh vrst pa neomejeno pohvalo. Cesarjevo vojno povelje izraža veliko zadovoljstvo o vojnem načrtu in izvršitvi manevrov, naglašja sposobnost udeleženi čet vojske in obeh deželnih bramb, in izraža veselje, da je vsled razumnega postopanja poklicanih faktorjev in vladajoče discipline zdravje vojakov ostalo izvrstno. Cesar in država gledata s polnim zaupanjem na vso brambeno moč, katera se z neprestano vztrajnostjo popolnuje in izobražuje ter se zaveda vseh dolžnostij.

Gödölö, 21. septembra. Cesarica se je dopoldne ob 11. uri 10 minut semkaj pripeljala. Prebivalstvo jo je navdušeno sprejelo.

Mohacs, 22. septembra. Nemški cesar, saksonski kralj, bavarski princ Leopold, nadvojvoda Friderik so došli po noči semkaj in so bili navdušeno pozdravljeni in so se ukrcali na ladijo „Orient“, ki je prišla ob treh iz Bogfoka.

Budimpešta, 21. septembra. Od predvčeraj do včeraj so v Budimpešti 3 zboleli za kolero, 1 pa umrl. Drugod na Ogorskem jih je pa 9 zbolelo, 8 pa umrlo.

Praga, 21. septembra. Kazensko sodišče je zaslišalo vrednika radikalnega mlad češkega lista „Neodvislost“. Antona Hajna, in ga pridržalo v preiskovalnem zaporu. V vredništvu protisemitskega češkega lista „Češke Zajmy“ je bila preiskava. Iskali so rokopis članka „Židovski zločinec in talmudist“, a ga niso našli.

Lvov, 21. septembra. Po poslednjem poročilu je v Galiciji 13 ljudij na novo zbolelo za kolero, 10 pa umrlo.

Hamburg, 21. septembra. Poslednjih 24 ur je deset ljudij na novo za kolero zbolelo, trije umrli. Dosedaj je kolera le v predmestjih. V notranjem mestu in pristanišču pa še ni nikdo za kolero zbolel.

Kiel, 21. septembra. Francoze, katere so zaprli, ker so sumni vohunstva, odpeljali so v Berolin, kjer bode preiskava.

London, 21. septembra. Henry Normann je odklonil iz zdravstvenih vzrokov imenovanje podkraljem indijskim.

Cikago, 21. septembra. Ravnatelj razstave so sklenili jo zaključiti dne 1. oktobra.

Buenos Aires, 21. septembra. Vstajniki napali so Cabildo, ali so bili odbiti. Vladne čete v Tucumanu, Corolobi in San Juanu so se spuntale. V prvo imenovanem kraju so se zedinile z vstaši in vrgle vlado. Kongres se je sklical v izredno zasedanje. Pričakujejo se važni dogodki. Pellegrini je odšel z vojsko na sever.

Tu je l.

19. septembra.

Pri **Maliču**: Huss, višji nadzornik; Dunkler, Rosenthal, potovalca; Herzel, trgovec, z Dunaja. — Skarja, nadporočnik, iz Pulja. — Sinutti s hčerjo iz Radeč. — dr. Gottlieb iz Prage. — pl. O Lyneh, gledališka igralka, iz Grada. — Avgustin iz Ljubna. — Spitz in Zeisel iz Brna. — dr. Graf, odvetnik, iz Mirne. — Bord iz Lvova. — Roth iz Budimpešte. — dr. Rieder s soprogo iz Rosenheim-a. — Hall, inženir, s hčerami, iz Novega mesta. — Sattler, trgovec, iz Frankobroda. — Thoman, trgovec, iz Monakovega. — Mazaratti, trgovec, iz Maribora.

Pri **Stonu**: Fürst, Schliminger s soprogo, Hirschsohn, Krall, Schwab, Warberg z Dunaja. — Winzer, potovalec, iz Prage. — Miklavčič, duhovnik, od Sv. Križa. — Ahčin, pék,

iz Sušaka. — Panaton iz Komorna. — Paschali z Reke. — Faligović iz Niša. — Milivojevič iz Belgrada. — Lauter iz Maribora. — Aunette s Krškega. — Jouchman, posestnik, s hčerami, iz Ajdovščine. — N. M. Čomič iz Kragujeva. — Tess s sinom iz Kormina. — Dobrovich iz Št. Vida. — Peitl od sv. Florijana. — Pustovrh iz Celja. — Deu iz Maribora. — Stare z otroci iz Kamnika. — Leder, višji nadzornik, iz Grada. — Massaratti, trgovec, iz Trsta. — Hammer, trgovec, iz Zateca.

Pri **bavarskem dvoru**: Hiris iz Kočevja. — Ivan in Matevž Schelko iz Črnomlja. — Krauland, krojaški mojster, in Hönigman, posestnik, iz Slovenske vasi. — Lampl, narednik, s soprogo, in Pregl, blagajnikova vdova, s sinom, iz Grada.

Pri **avstrijskem caru**: Saletu, trgovski pomočnik, iz Sp. Šiške. — Petrič iz Postojine. — Petrovec, učitelj, iz Čemšenika. — Martinčič, uradnik, iz Trbiža.

Pri **Južnem kolodvoru**: Lindinger z Dunaja. — Mayser s hčerjo iz Gschwand-a.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celziju			
21. 7. u. jut.	729.9	12.0	sl. zap.	jasno	1.70
21. 2. u. pop.	730.8	21.4	sl. vzh.		dež
9. u. sveč.	732.4	15.0	"	del. oblak.	
Srednja temperatura 16.1°, za 2.3° nad normalom.					

Za pogorelo farno cerkev v Zaplani

so nadalje darovali:

Č. g. Alojzij Starč, župnik, gld. 5.—; Č. g. župnik horjuliški gld. 11.—; Č. g. gosp. uršulinke v Ljubljani gld. 10.—; prečast. g. profesor Zupančič gld. 10.—; prečast. g. spirituval Erker gld. 5.—; Č. g. župnik Laznik gld. 16.—; Č. g. župnik Hromec gld. 3.22; neimenovana dobrotnica gld. 150.—; od slav. vredništv „Zgodnje Danice“ gld. 18.—.

V imenu faranov se za te velikodušne darove srčno zahvaljujem. — Bog povrni!

Josip Škofo, župnik na Zaplani.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(108) 33 zobozdravnik

pri Hradskega mostu I. nadstr.

Prisrčno zahvalo

izrekam v svojem in svojih otrok imenu vsem, ki so na katerikoli način izrazili sočutje ob dolgotrajni mučni bolezn nepozabnega nam in iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta in brata, gospoda

Josipa Bernarda,

voščarja, hišnega in zemljišnega posestnika,

istotako prečastiti duhovščini, številnim udeležiteljem pri pogrebu, zlasti še slav. katoliški družbi, katol. rokodelskemu društvu ljubljanskemu in njega gospodu načelniku, slov. delavskemu pevskemu društvu „Slavec“ za ganljivo popevanje žalostink pred hišo žalosti in na grobu pri sv. Krištofu.

Bog povrni vsem!

V Ljubljani, dne 22. septembra 1893.

Zofija Bernard,
soproga.

471 1

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Razpela

vseh velikostij iz jako umetnih lesnih rezbarij priporoča za **cerkve, šole, urade, bolnišnice, rodbine** itd. 455 10—10

Fran Stampfl

v Ljubljani v Tonhalle (v bivšem gledališkem poslopju).

Zadnji mesec.

Inomostske srečke à 50 kr.

Zadnji mesec.

Glavni dobitek **50.000** goldinarjev. (457 18—4)
Srečke à 50 kr. priporoča **J. C. MAYER.**

Dunajska borza.

Dne 21. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 40 kr.
Brebrna renta 5%, 16% davka	97 " 05 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 55 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 75 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	982 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	337 " 75 "
London, 10 funtov strl.	125 " 85 "
Napoleonond (20 fr.)	9 " 98 "
esarski cekini	— " — "
Nemških mark 100	62 " 10 "

Dne 20. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 40 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " — "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 60 "
Zastavna pisma	101 " 10 "
Kreditne srečke, 100 gld.	195 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 75 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	137 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	65 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2875 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 " 25 "
Papirnih rubeljev 100	131 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. Zavarovanje za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.